CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEŢEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREŞTI
4 Martie 2017

PROBA TEORETICĂ SCRISĂ
CLASA a XII-a

- **Minden tétel kötelező. Hivatalból 10 pont jár.**
- **Munkaidő: 3 óra**

Tétel I (24 pont)

Elemezzétek az alábbi grafikont és válaszoljatok a következő kérdésekre:

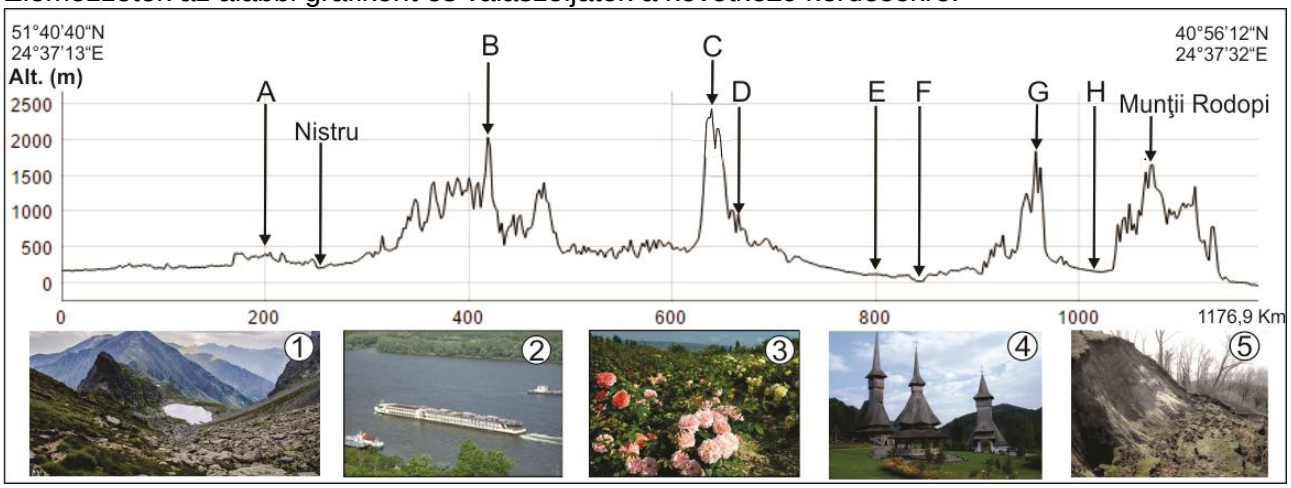

1. Határozzátok meg az **A** –tól **H-**ig jelölt egységeket, alegységeket.
2. Társítsátok az **1-5** képeket az ábrán látható keresztmetszettel.
3. Határozzatok meg 3 jellemvonást az **A**-val jelölt egyégnek.
4. Határozzatok meg 3 jellemvonást az **F**-el jelölt alegyégnek.

5. Határozzátok meg azokat a nyelvcsaládokat, amelyek az **E** és **H** térségekben a többségi lakosságra jellemzőek.

6.Magyarázzátok meg hogyan befolyásolják a talajtényezők a népsűrüség alakulását a B-vel jelölt egységben.

II Tétel(21 pont)

Ez az erőteljesen antropizált domborzati egység különleges biopedoklimatikus jellegzetességekkel bir és sűrü vizhálózattal rendelkezik. Észak-dél irányba húzódó sáv, amelynek szélessége 15-20 km. között váltakozik , kelet- nyugat irányú dőléssel rendelkezik, területe pedig 17000 km^2 A negyedkorban alakult ki, a domborzat jellegzetessége pedig: alacsony, mocsaras és feltöltődött szakaszok váltakoznak magasabb hegyláb jellegű térségekkel.

a. A fennebb megadott szövegrészhez állapitsátok meg:
1. a domborzati egység nevét;
2. a térséggel szoros kapcsolatban levő hegycsúcs nevét;
3. az alegység nevét, amely a legnagyobb magassággal rendelkezik és ennek értékét;
4. három okát a mocsaras területek jelenlétének;
5.két tényezőt amely meghatározza az évi átlaghőmérséklet ingadozását észak-dél irányba ;
6.annak a szélnek a nevét, amely nyáron az egység déli részén érződik és ennek egy jellemvonását;
7. a térségre jellemző tótipust és egy példát;
8. három altalajkincset, amelyet a kéreg belső felépitése határoz meg.

b. A térségben legnagyobb népességszámmal rendelkező város esetében határozzátok meg::
1. a város nevét;
2. a város történelmi és területi fejlődésének sajátosságát;
3. az 1992 utáni népességcsökkenés két okát.

III Tétel (19 pont)

Elemezzétek Európa növénytársulásainak térképét és válaszoljatok az alábbi kérdésekre:

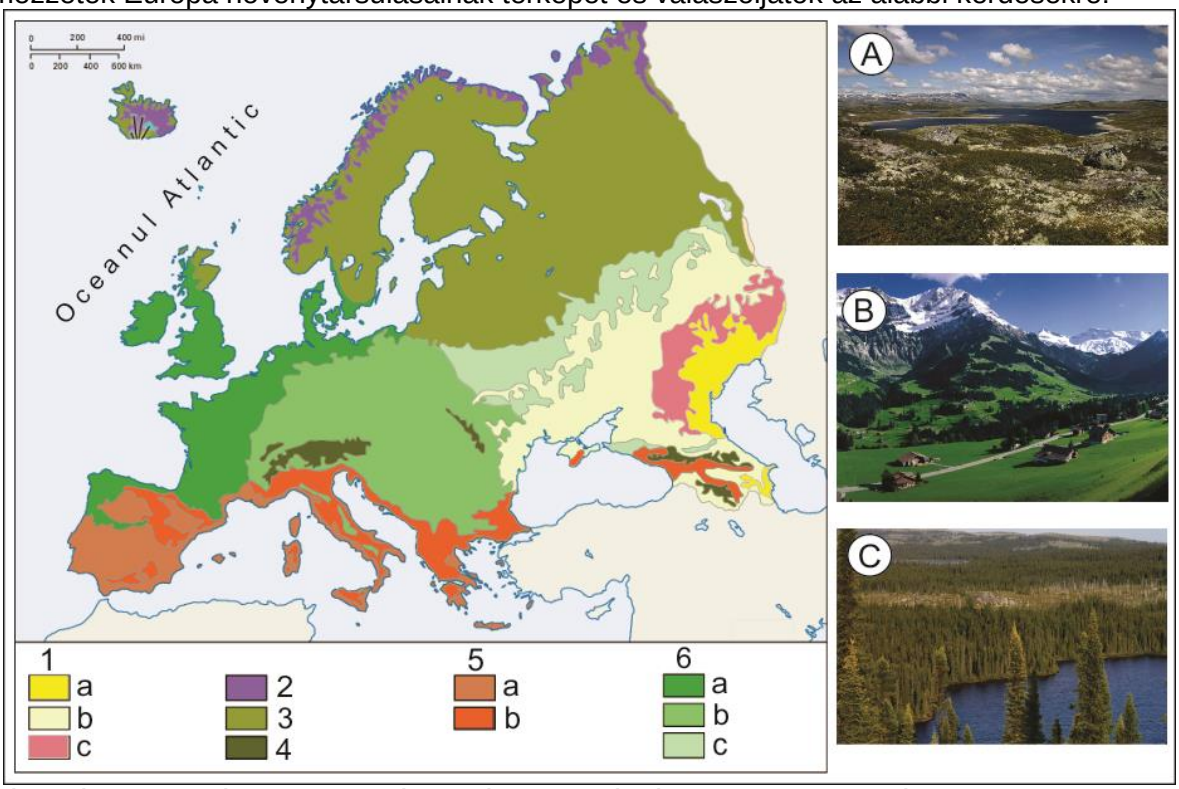

1. társitsátok az **A**-tól **C**- ig jelölt tájegységeket a térképen feltüntetett számokkal;
2. nevezzétek meg az **A**-tól **C**-ig jelölt képeken látható tájegységeket;
3. határozzátok meg két hatását az emberi tevékenységeknek,a **C** térség függőleges övezetére,melyek az országunkban is jellemzőek ;
4. határozzatok meg a növénytakaróra jellemző talajtipust amely az **1a**, **1b** és **1c** növénytásulások esetében alakult ki;
5. két jellegzetes növényfajtát a lombhullató térségból és határozzátok meg annak magassági elterjedését;
6. határozzátok meg a térképen **5** (**a** és **b**) jelölt egységre jellemző növénytársulásokat.

IV Tétel(14 pont)

Az alábbi képeken négy városból turisztikai látnivalók vannak feltüntetve.

Határozzátok meg:
1. az **A-** tól **D-** ig feltüntetett városok nevét ;
2. az **A**, **B** és **D** – vel jelölt turisztikai célpontok nevét;
3. a városok demográfiai nagyságát;
4. egy vizhálózati elemet, amely közösen jellemző az illető városokra;
5. egy genetikai tótipust és annak nevét, amely jellemző arra az országra, ahol a **B**- vel jelölt város található.

V Tétel (12 pont)

1.Határozzatok meg négy Európára jellemző szállitási rendszert.
2. Határozzatok meg négy Európára jellemző vasúthálózattipust a nyomtávolságuk szerint.
3.Adjatok az előbb emlitett nyomtávtipusokra példaként egy-egy országot, ahol ezek megtalálhatóak.

CONCURSUL ŞCOLAR DE GEOGRAFIE
ETAPA JUDEŢEANĂ/MUNICIPALĂ BUCUREŞTI
4 martie 2017

BAREM DE EVALUARE ŞI DE NOTARE - PROBA TEORETICĂ SCRISĂ
CLASA a XII - a

- **Se punctează oricare alte formulări/modalităţi de rezolvare corectă a cerinţelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.**

Subiectul I …….…….…….……..... 24 puncte

1. Se acordă **8 puncte**, câte 1p pentru fiecare element corect identificat: **A** - Podişul Podolic; **B** - Grupa Nordică a Carpaţilor Orientali (Carpaţii Maramureşului şi Bucovinei); **C** - Grupa Munţilor Făgăraş (se acceptă şi Carpaţii Meridionali); **D** - Subcarpaţii Getici; **E** - Câmpia Olteniei/Romanaţilor (se acceptă şi Câmpia Română); **F** - Valea/Lunca Dunării; **G** - Munţii Balcani (Munţii Stara Planina); **H** - Câmpia Traciei Superioare (Câmpia Mariţei).

Total 8 puncte

2. Se acordă **5 puncte**, câte 1p pentru fiecare asociere corectă: 1-**C**; 2-**F**; 3-**H**; 4-**B**; 5-**D**.

Total 5 puncte

3. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru oricare trei caracteristici dintre: altitudine maximă 471 m; fundament precambrian, constituit din granite şi gnaise, acoperit de o cuvertură sedimentară (formaţiuni terţiare); la suprafaţă se află loess şi depozite loessoide etc.

Total 3 puncte

4. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru oricare trei caracteristici dintre: vale asimetrică (malul drept abrupt, malul stâng jos); malul stâng prezintă o luncă dezvoltată şi o succesiune de terase; patul albiei are o pantă mică; sunt prezente ostroave; la niveluri medii ale scurgerii, albia minoră are între 950-1000 m lăţime, iar lunca între 4 şi 13 km. Se pot accepta şi alte răspunsuri corecte.

Total 3 puncte

5. Se acordă **2 puncte**, câte 1p pentru fiecare răspuns corect precizat:
grupa limbilor romanice/latine - **1p**; grupa limbilor slave - **1p**.

Total 2 puncte

6. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru fiecare răspuns corect: densitatea populaţiei este influenţată de factorul edafic prin etajarea sa altitudinală - **1p**; în depresiuni (Depresiunea Maramureş) densitatea populaţiei este mai mare, solurile sunt fertile şi în strat gros – **1p**; în zonele înalte, densitatea populaţiei este mai mică deoarece solurile sunt nefertile, în strat subţire sau lipsesc - **1p**. Se pot accepta şi alte răspunsuri corecte.

Total 3 puncte

Total Subiectul I (1+2+3+4+5+6) = 24 puncte

Subiectul II …….…….…….…...…….....……..… 21 puncte

Se acordă **21 puncte** pentru răspunsuri corecte, după cum urmează:
a. Se acordă **16 puncte**, astfel:
1. Câmpia de Vest -**1p**;

2. Munţii Zarandului - **1p**;

3. Câmpia Vingăi – **1p**; 172 m/178 m – **1p**;

4. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru oricare cauză corect precizată dintre: nivel freatic la adâncimi reduse; panta redusă; alcătuirea petrografică (roci sedimentare impermeabile - argilă); valori mari ale precipitaţiilor (cca. 635 mm/an);

5. Se acordă **2 puncte**, câte 1p pentru fiecare factor corect precizat: temperatura medie anuală creşte de la nord la sud, de la 8-9°C în nord la 11°C în partea sudică datorită: poziţiei geografice (dispunerea latitudinală) – **1p**; influenţei climatice – **1p**;

6. Se acordă **2 puncte**, câte 1p pentru fiecare răspuns corect: Austrul – **1p**; o caracteristică corect precizată: are caracter foehnic; advecţii de mase de aer cald vara; determină precipitaţii iarna; coboară de pe pantele Munţilor Dinarici şi Balcani; este un vânt uscat vara; etc. - **1p**;

7. Se acordă **2 puncte** astfel: pentru un tip genetic de lac - heleştee agropiscicole/termal - **1p**; un exemplu: Cefa/Peţea - **1p**;

8. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru fiecare resursă de subsol corect precizată: ape geotermale, petrol, gaze naturale. **Total 16 puncte**

b. Se acordă **5 puncte**, astfel:

1. Timişoara - **1p**;
2. Se acordă **2 puncte** astfel:

- **1p** pentru un aspect corect precizat referitor la evoluţia istorică dintre: atestat documentar în anul 1266; în a doua jumătate a secolul al XIV-lea s-a construit o cetate de piatră şi importanţa oraşului a crescut în plan economic şi militar; începând din secolul al XVIII-lea, oraşul a cunoscut o dezvoltare ascendentă; cea mai puternică extindere teritorială a oraşului s-a realizat în secolul al XX-lea, prin zonele de locuit şi cele industriale etc;
- **1p** pentru un aspect corect precizat referitor la evoluţia teritorială: oraşul este situat într-o arie de subsidenţă, cu o pantă foarte redusă, cu suprafeţe mlăştinoase şi gârle părăsite.

3. Se acordă **2 puncte**, câte 1p pentru fiecare cauză corect precizată dintre:
scăderea natalităţii - **1p**; mobilitatea teritorială - **1p**.

Total 5 puncte
Total Subiectul II (a+b) = 21 puncte

Subiectul III …… 19 puncte

Se acordă **19 puncte** astfel:
1. Se acordă **3 puncte** pentru asocierea corectă: **A**-2; **B**-4; **C**-3.

2. Se acordă **3 puncte,** câte 1p pentru identificarea corectă a fiecărui peisajului:
A- peisaj subpolar/ tundra – **1p**;
B- peisajul munţilor înalţi/montan/alpin – **1p**;
C- peisajul pădurilor de conifere/taiga – **1p**.

3. Se acordă **2 puncte,** câte 1p pentru precizarea corectă a unui efect al unei acţiuni antropice: defrişările masive produse în ultimii ani au condus la coborârea antropică a limitei superioare a pădurii, accelerarea proceselor de versant şi/sau din albiile râurilor etc.

4. Se acordă **3 puncte,** câte 1p pentru precizarea fiecărui tip de sol:
1a - sol de tip cernoziom – **1p**; **1b** - soluri bălane – **1p**; **1c** - soloneţuri – **1p**.

5. Se acordă **4 puncte** astfel: câte 1p pentru fiecare specie vegetală din zona nemorală (pădurea de foioase): stejarul (cer, gârniţă, gorun) – **1p**; fagul – **1p** și câte 1p pentru precizarea limitelor altitudinale: pădurea de stejar se dezvoltă la altitudini de cca 300-600 m – **1p**; pădurea de fag se dezvoltă între 600-1200 m altitudine – **1p**.

6. Se acordă **4 puncte,** câte 1p pentru fiecare asociaţie vegetală specifică mediului mediteraneean – maquis, frigana, garriga, tomillares.

Total Subiectul III (1+2+3+4+5+6) = 19 puncte

Subiectul IV ……..……..……..……..…… 14 puncte

Se acordă **14 puncte** astfel:
1. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru fiecare oraş corect precizat:
A - Sofia; **B** - Budapesta; **C** - Chişinău; **D** - Iaşi;

Total 4 puncte

2. Se acordă **3 puncte**, câte 1p pentru fiecare obiectiv corect identificat:
A - Catedrala Aleksandr Nevski; **B** - clădirea Parlamentului; **D** - Biserica Trei Ierarhi.

Total 3 puncte

3. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru mărimea demografică a fiecărui oraş:
Sofia – 1.000.000 - 1.500.000 locuitori;
Budapesta – 1.000.000 - 1.280.000 locuitori;
Chişinău – 620.000 - 690.000 locuitori;
Iaşi – 290.000 - 340.000 locuitori. **Total 4 puncte**

4. Se acordă **1 punct** pentru precizarea elementului hidrografic comun celor 4 state - Dunărea.

Total 1 punct

5. Se acordă **2 puncte** astfel:
tipul genetic de lac - lac tectonic - **1p**; Lacul Balaton - **1p**. **Total 2 puncte**

Total Subiectul IV (1+2+3+4+5) = 14 puncte

Subiectul V ..... 12 puncte

1. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru oricare patru particularități ale sistemelor de transport din Europa: extinderea şi modernizarea căilor de comunicaţie; creşterea traficului şi a vitezei mijloacelor de transport; containerizarea mărfurilor; diversificarea şi completarea reţelei de transport; organizarea supranațională a transporturilor; constituirea parcului propriu de mijloace de transport în cadrul marilor întreprinderi etc.

Total 4 puncte

2. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru fiecare tip de cale ferată în funcţie de ecartament astfel:
căi ferate cu ecartament normal (1435 mm) - **1p**; căi ferate cu ecartament mare (1524 mmm) - **1p**; căi ferate cu ecartament foarte mare (1676 mmm) - **1p**; căi ferate cu ecartament îngust - **1p**.

Total 4 puncte

3. Se acordă **4 puncte**, câte 1p pentru oricare exemplu de stat pentru fiecare tip de cale ferată:
- căi ferate cu ecartament normal (1435 mm): România, Ungaria, majoritatea statelor europene - **1p**;
- căi ferate cu ecartament mare (1524 mmm): Rusia, Ucraina, Belarus, Letonia, Lituania, Estonia, Republica Moldova -**1p**;
- căi ferate cu ecartament foarte mare (1676 mmm): Spania - **1p**;
- căi ferate cu ecartament îngust: sunt frecvente în ariile montane, de ex. Elveția, România, Austria etc. - **1p.**

Total 4 puncte

Total Subiectul V (1+2+3) = 12 puncte

Total Subiectul I+II+III+IV+V = 90 puncte
Din oficiu: 10 puncte
TOTAL GENERAL: 100 puncte